

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

VERSLAG (BRUGEL-VERSLAG-20251007-133)

betreffende het overleg over het ontwerp van een nieuwe
tariefmethodologie voor HYDRIA voor de periode 2027-2028

07/10/2025

**VERSIE TER RAADPLEGING
VAN 08/10/2025 TOT 08/11/2025**

Inhoudsopgave

I Wettelijke basis.....	3
3 Standpunt van BRUGEL ten aanzien van de gedetailleerde opmerkingen van HYDRIA over de belangrijkste onderwerpen.....	5
3.1 Wettelijke basis en classificatie van de activiteit "hergebruik".....	5
3.2 Reikwijdte van de activiteiten en verdeelsleutels tussen de activiteiten	5
3.2.1 Invoering van verdeelsleutels tussen de activiteiten (punt 6.2.1).....	5
3.3 Samenstelling van het totale inkomen en stimulerende regulering van de kosten (punt 7.1).....	5
3.4 Specifieke behandeling van bepaalde kosten	7
3.4.1 Voorzieningen (7.4.2)	7
3.4.2 Energiegerelateerde kosten en opbrengsten (7.4.3)	7
3.5 Billijke marge.....	8
3.5.1 Redelijke marge (punt 7.5)	8
3.5.2 Het op het gereguleerde vermogen toe te passen rendement (punt 7.5.2)	8
3.6 Bepaling van het totale initiële inkomen.....	9
3.6.1 Opmerking over de vaststelling van de kosten	9
3.6.2 Efficiëntietraject	9
3.7 Bepaling en beheer van de reguleringssaldi	10
3.7.1 Beheersbare kostensaldi (SCG) – punt 9.2.2.....	10
3.8 Specifieke bepaling voor de periode 2027-2028 (punt 11.1)	11
3.9 Algemene reserve bij de berekening van het totale ex ante- en ex post-inkomen (punt 12).....	11
3.10 Jaarverslag (punt 17.2)	12
3.11 Tariefstelling in verband met het hergebruik van afvalwater (punt 18.1).....	12
3.12 Beoordeling van de redelijkheid van het totale inkomen (punt 20)	17
4 Antwoorden van BRUGEL op de opmerkingen over het motiveringsverslag	19
5 Bijlage	21

I Wettelijke basis

De ordonnantie van 20 oktober 2006 betreffende de vaststelling van een kader voor het waterbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bepaalt in artikel 39/1, §3 dat:

"§ 3. De raadpleging van de waterbeheerders ... gebeurt volgens een procedure die in onderling overleg wordt vastgesteld op basis van een expliciete, transparante en niet-discriminerende overeenkomst."

De overeenkomst¹ tussen BRUGEL en HYDRIA bepaalt met name dat:

"Het ontwerp van de tariefmethodologie, indien nodig gewijzigd op basis van de opmerkingen van HYDRIA, wordt overeenkomstig artikel 39/1 §4 ter consultatie voorgelegd aan het Comité van gebruikers van BRUPARTNERS voor een periode van minimaal 30 dagen.

Parallel aan de raadpleging van de wettelijk voorziene organen zal BRUGEL het ontwerp van de methodologie ter openbare raadpleging voorleggen.

Na analyse van de verschillende opmerkingen uit de verschillende raadplegingen stelt BRUGEL het raadplegingsverslag op, waarin het advies van het gebruikerscomité en BRUPARTNERS wordt opgenomen, evenals het standpunt van BRUGEL ten aanzien van de geformuleerde opmerkingen.

BRUGEL zal de tariefmethodologie in principe uiterlijk op 30 november 2025 en idealiter op 28 oktober 2025 goedkeuren.

¹ <http://brugel.brussels/publication/document/notype/2024/fr/Accord-Hydria-2026.pdf>

2 Geschiedenis van de procedure

Op 8 juli 2025 heeft de raad van bestuur van BRUGEL een eerste ontwerpmethodologie met betrekking tot het reguleringsmodel en het reguleringskader goedgekeurd.

Op 10 juli 2025 werd dit ontwerp ter officiële raadpleging voorgelegd aan HYDRIA.

Het formele advies van HYDRIA moest idealiter binnen 60 kalenderdagen na ontvangst van het document worden meegedeeld.

Op 27 augustus 2025 heeft HYDRIA BRUGEL informeel een reeks opmerkingen over het ontwerp van de methodologie toegezonden. In een pragmatische geest werd in onderling overleg besloten om een aantal van deze opmerkingen te integreren, de tekst dienovereenkomstig aan te passen en deze gewijzigde versie voor te leggen voor een nieuw officieel overleg met HYDRIA.

Op 16 september 2025 keurde de raad van bestuur van BRUGEL een tweede versie van het ontwerp van de methodologie goed. Deze versie werd dezelfde dag nog aan HYDRIA bezorgd voor een officieel overleg van maximaal 15 dagen.

Het formele advies van HYDRIA over het ontwerp van de methodologie werd ontvangen op 30 september 2025.

De raad van bestuur van BRUGEL heeft dit overlegverslag en de aanpassingen aan de methodologie op 7 oktober 2025 goedgekeurd.

Dit verslag beoogt een antwoord te geven op alle officiële opmerkingen van HYDRIA en, indien nodig, de methodologieën aan te passen die vervolgens zullen worden voorgelegd aan BRUPARTNERS, de Raad van Gebruikers en voor openbare raadpleging.

De definitieve methodologie zal alle opmerkingen bevatten die tijdens de overleg- en raadplegingsfasen zijn ontvangen.

Het advies van HYDRIA is opgenomen in de bijlage bij dit rapport.

3 Standpunt van BRUGEL ten aanzien van de gedetailleerde opmerkingen van HYDRIA over de belangrijkste onderwerpen

BRUGEL stelt vast dat het advies van HYDRIA over het ontwerp van de tariefmethodologie 2027-2028 geen algemene opmerkingen bevat, maar systematisch betrekking heeft op specifieke punten van de toegezonden documenten en in het bijzonder op de tekst van de tariefmethodologie.

De structuur van dit hoofdstuk3 is gebaseerd op het door HYDRIA toegezonden document, dat zelf de opmerkingen weergeeft in de volgorde van de inhoudsopgave van de oorspronkelijk toegezonden tariefmethodologie.

3.1 Wettelijke basis en classificatie van de activiteit "hergebruik"

HYDRIA

Hydria vestigt de aandacht van Brugel op het feit dat de activiteit 'hergebruik' niet letterlijk wordt genoemd in de tekst van artikel 39/3 van de ordonnantie Cadau, noch in artikel 17, lid 1. Deze activiteit kan dus niet als een gereguleerde activiteit worden beschouwd en de prijs ervan kan niet worden beschouwd als een activiteit die vooraf door Brugel moet worden gevalideerd.

BRUGEL

In haar advies heeft HYDRIA haar interpretatie van de geldende wetgeving en de classificatie van de hergebruikactiviteit uiteengezet. Dit betoog en het standpunt van BRUGEL worden uiteengezet in punt3.1.1 van dit document.

3.2 Reikwijdte van de activiteiten en verdeelsleutels tussen de activiteiten

3.2.1 Invoering van verdeelsleutels tussen activiteiten (punt 6.2.1)

HYDRIA

Hydria wijst er ook op dat de hervatting van de exploitatie van de STEP Nord de verdeelsleutels drastisch zal wijzigen en dat voorzichtigheid geboden is bij historische vergelijkingen, aangezien de overdracht van indirecte kosten zou kunnen worden geïnterpreteerd als een daling van de kosten van een activiteit.

BRUGEL

BRUGEL neemt nota van deze opmerking, die geen wijziging van de methodologie vereist. BRUGEL zal ervoor zorgen dat alle vergelijkingen van de kosten in verband met deze activiteit met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd. Bovendien moet worden opgemerkt dat het om een overgangsmethodologie van twee jaar gaat, die het mogelijk zal maken de STEP Nord optimaal te integreren in het kader van de reguleringsperiode na 2029.

3.3 Samenstelling van het totale inkomen en stimulerende kostenregulering (punt 7.1)

HYDRIA

Wij begrijpen uit de huidige methodologie dat de "tunnel" die in de methodologie 2022-2026 wordt gehanteerd, in de toekomst niet meer zal worden toegepast en dat elke afwijking op deze beheersbare kosten voor 50 % zal worden gecompenseerd.

Een dergelijk risiconiveau, en meer bepaald in een context van hervatting van een gevoelige activiteit die een groot gewicht heeft in onze kostenbasis (beheer van de STEP Nord), is voor Hydria onaanvaardbaar, tenzij er aanzienlijke veiligheidsmarges worden opgenomen in het oorspronkelijke tariefvoorstel dat in de loop van het eerste semester van 2026 zal worden ingediend, wat dus ten koste zou gaan van de eindgebruikers.

Hydria zou dan ook graag zien dat dit standpunt, dat impliciet en eenzijdig door Brugel is bepaald, in de definitieve tariefmethodologie wordt herzien. Een bredere tunnel dan de huidige is daarentegen wel denkbaar.

BRUGEL

BRUGEL betwist dat deze keuze is gemaakt zonder voorafgaand overleg met HYDRIA. Er zijn verschillende opties aan HYDRIA voorgelegd, waarbij HYDRIA met name de optie om de tunnel af te schaffen heeft goedgekeurd, maar wel bedenkingen heeft geuit bij de 50/50-verdelingsverhouding. BRUGEL heeft in de methodologie de optie gekozen die haar het meest redelijk leek.

Overwegende:

- 1) Een overgangsperiode van twee jaar;
- 2) Dat alle onderhoudskosten in verband met de STEP NORD voor deze overgangsperiode als niet-beheersbaar worden beschouwd. Op verzoek van HYDRIA heeft BRUGEL in de voorbereidende fase namelijk ingestemd om de onderhoudskosten van de STEP Nord te schrappen uit de beheersbare kosten (CG), die door Hydria als de meest onzekere werden beschouwd;
- 3) Dat de bedragen in kwestie en de 50/50-verdeling tussen de exploitant en de gebruikers het mogelijk maken het risico op beheersbare kosten te beperken. Hydria heeft namelijk verklaard dat de onzekerheid betrekking had op een minderheid van de kosten van de STEP Nord, geraamd op ongeveer 2 à 3 miljoen euro (zie notulen van WP2).
 - a) Hydria heeft bevestigd dat de onzekerheid betrekking had op een minderheid van de kosten van de STEP Nord, geraamd op ongeveer 2 tot 3 miljoen euro (zie notulen van WP2).
 - b) Op basis van een vergelijking met de onderhoudskosten van de zuidelijke afvalwaterzuiveringsinstallatie lijkt het redelijk om aan te nemen dat de onderhoudskosten van de noordelijke afvalwaterzuiveringsinstallatie 3 miljoen euro per jaar bedragen². Dit is de bovengrens van het door Hydria geraamde onzekere bedrag (zie vorig punt), dat uit de algemene voorwaarden zou worden geschrapt omdat het als niet beheersbaar wordt beschouwd (zie punt 2).
 - c) Hydria heeft verklaard dat de CG meer dan 54 miljoen euro zouden kunnen bedragen (zie notulen van WP5). In de veronderstelling dat een bedrag van 54 miljoen euro aan algemene kosten wordt geverifieerd, zou het risico voor Hydria in geval van een budgetoverschrijding van +10% 2,7 miljoen euro bedragen, wat neerkomt op een risicobereidheid van minder dan 3% van de door HYDRIA in 2026 begrote kosten.

² De onderhoudskosten van de zuiveringsinstallatie Zuid bedragen ongeveer 1 miljoen euro per jaar, terwijl de zuiveringsinstallatie Noord drie keer zoveel inwoners bedient als de zuiveringsinstallatie Zuid.

- d) BRUGEL schat op dit moment de algemene kosten voor 2027 eerder op 44 miljoen euro³ (met name op basis van het onderdeel "exploitatie" van de Aquiris-vergoeding, waarvan HYDRIA elke afwijking voor de algemene kosten met betrekking tot de STEP Nord moet verantwoorden). Het risico voor HYDRIA – nog steeds in het geval van een budgetoverschrijding van +10% – zou dus lager kunnen zijn dan de 2,7 miljoen euro die in punt c) wordt vermeld;

BRUGEL is van mening dat de aanpak voor deze tariefperiode van twee jaar niet moet worden gewijzigd in de methodologie.

3.4 Specifieke behandeling van bepaalde kosten

3.4.1 De voorzieningen (7.4.2)

HYDRIA

Hydria wenst erop te wijzen dat het momenteel geen voorzieningen boekt en niet betrokken lijkt te zijn bij dit onderdeel. Wij begrijpen de laatste paragraaf echter niet goed, aangezien in de methodologie duidelijk wordt aangegeven dat voorzieningen niet in de tarieven worden opgenomen en wij bijgevolg niet kunnen achterhalen welke voorzieningen in de historische inkomsten zijn opgenomen waarnaar Brugel verwijst.

Aangezien het in de ontwerpmethodologie voorgestelde mechanisme niet van toepassing lijkt te zijn op Hydria, beschouwen wij deze opmerking niet als een belemmering.

BRUGEL

De methodologie streeft naar een zo volledig mogelijke classificatie van de kosten en er werd gestreefd naar een identieke aanpak tussen de waterbedrijven. De laatste paragraaf is gewijzigd door aan het begin van de paragraaf "indien van toepassing" toe te voegen.

3.4.2 Energiegerelateerde kosten en opbrengsten (7.4.3)

HYDRIA

Brugel verwijst hier naar het onredelijke karakter van de energiekosten die zouden worden afgewezen, maar er wordt niet gespecificeerd of het onredelijke karakter alleen betrekking heeft op het prijsaspect of ook op het volumeaspect, dat kan fluctueren naargelang de verwerkte volumes.

Brugel kan via het tariefvoorstel zich uitspreken over de ex ante door Hydria voorgestelde fixingstrategie en zo, in een ex post controle, oordelen over de correcte toepassing van de strategie en niet alleen over het resultaat ervan. Bovendien verzoeken wij Brugel rekening te houden met de volatiliteit van de markt in piekperiodes en niet alleen met het resultaat ten opzichte van een gemiddelde prijs over de gehele periode.

BRUGEL

³ Uitgaande van de door HYDRIA voor 2026 begrote CG in haar geactualiseerde tariefvoorstel 2025-2026 (23,9 miljoen euro), waarbij de bedragen voor energie (2 miljoen euro) en onderhoud van de zuiveringsinstallatie Noord (3 miljoen euro) worden afgetrokken en het exploitatiegedeelte van de AQUIRIS-heffing (24,7 miljoen euro, namelijk het gemiddelde percentage van 46,8% van de tussen 2022 en 2024 betaalde vergoedingen toegepast op de voor 2026 begrote Aquiris-kosten van 52,7 miljoen euro), komt BRUGEL uit op een bedrag van 43,6 miljoen euro. Rekening houdend met een inflatie van +2% in 2027, wordt dit bedrag 44,4 miljoen euro.

BRUGEL neemt nota van de opmerking van HYDRIA, die geen aanleiding geeft tot wijziging van de methodologie. Het onredelijke karakter heeft voornamelijk betrekking op de prijs en niet op het volume, aangezien dit laatste kan variëren naargelang de daadwerkelijk verhandelde hoeveelheden. BRUGEL zal in het kader van het tariefvoorstel nagaan of er een strategie voor de aankoop van energie bestaat. De toepassing en de resultaten daarvan zullen bij de ex-postcontrole worden beoordeeld. Het is aan de exploitant om zijn strategie aan te passen aan bepaalde externe factoren (geopolitieke spanningen, sterk stijgende of dalende markt, enz.). BRUGEL zal bovendien onderzoeken hoe deze kostenpost optimaal kan worden geanalyseerd op basis van objectieve criteria en de exploitant aanmoedigen om zo efficiënt mogelijk te werk te gaan.

3.5 Billijke marge

3.5.1 Redelijke marge (punt 7.5)

HYDRIA

In dit deel vermeldt Brugel dat de nettoverschuldiging wordt berekend na belastingen maar vóór de roerende voorheffing. Hydria veronderstelt dat Brugel de voorheffing vermeldt voor het geval Hydria dividenden zou uitkeren aan haar aandeelhouders.

BRUGEL

BRUGEL neemt nota van de opmerking van HYDRIA, die geen wijziging van de methodologie vereist. De methodologie is namelijk zo volledig mogelijk opgesteld.

3.5.2 Het op het gereguleerde vermogen toe te passen rendement (punt 7.5.2)

HYDRIA

Hydria wenst hier de aandacht te vestigen op het feit dat deze elementen niet zijn besproken. Tijdens de besprekingen had Brugel een heel andere methode voorgesteld, waarvoor Hydria talrijke inconsistenties had aangetoond. Hydria heeft vervolgens nooit feedback ontvangen en ontdekt via dit officiële overleg de door Brugel berekende tarieven.

Hydria verzet zich echter niet tegen het verkregen resultaat, maar zou in de toekomst graag betrokken worden bij de uitwerking van dit soort elementen.

Hydria wijst erop dat het verkregen percentage uiteraard een nettorendement op het eigen vermogen is, rekening houdend met eventuele ISOC-lasten.

BRUGEL

Aangezien het rendementpercentage voor HYDRIA gunstig is voor deze reguleringsperiode van twee jaar, achtte BRUGEL een meer gedetailleerd overleg over deze parameter niet essentieel. Dit element zal in het kader van toekomstige tariefkaders nader worden onderzocht.

Wat betreft de opmerking dat het verkregen percentage een nettorendement op het eigen vermogen is, rekening houdend met eventuele ISOC-lasten, deelt BRUGEL deze interpretatie niet. Het vastgestelde percentage is van toepassing op de gereguleerde activabasis die met eigen vermogen wordt gefinancierd, zoals gedefinieerd in de methodologie. Belastingen worden bovendien als niet-beheersbaar beschouwd.

3.6 Bepaling van het totale initiële inkomen

3.6.1 Opmerking over de vaststelling van de kosten

HYDRIA

Hydria is van mening dat de vermelding van "constante euro's 2027" en "huidige euro's" niet duidelijk wordt toegelicht. Wij herinneren eraan dat de enige reële basis die op het moment van de opstelling van de begrotingen bekend is, het jaar 2025 is (en dit vóór de validatie van het ex-postverslag door Brugel). De ontwikkelingen in 2026 en 2027 zullen dus worden geprojecteerd op basis van de indices die op de datum van het tariefvoorstel bekend zijn.

Hydria wijst erop dat bepaalde CG-, worden beïnvloed door de verwerkingsvolumes, die van jaar tot jaar kunnen variëren afhankelijk van de neerslag. Voorheen hanteerde Hydria het volume als criterium voor bepaalde kostencategorieën. De schrapping van deze factoren houdt in dat Hydria zich moet baseren op een scenario voor de raming van de verwerkte volumes, dat in het businessplan zal worden opgenomen.

BRUGEL

Wat de eerste alinea betreft, is BRUGEL van mening dat de vermeldingen "constante euro's 2027" en "huidige euro's" verwijzen naar klassieke economische begrippen. Om echter tegemoet te komen aan de vrees van HYDRIA voor mogelijke onduidelijkheid, heeft BRUGEL in paragraaf 8.1 van de methodologie verduidelijkt dat de constante euro's 2027 zullen worden vastgesteld op basis van de prognoses voor 2026 en 2027 die op de datum van het tariefvoorstel bekend zijn. BRUGEL merkt op dat een deel van de inflatie voor 2026 bekend zal zijn op de datum van indiening van het tariefvoorstel (indien nodig aangepast).

BRUGEL deelt het standpunt van HYDRIA dat er hypothesen moeten worden gemaakt met betrekking tot de prognose van de kosten die afhankelijk zijn van de neerslag. Om de robuustheid van het businessplan te versterken, zou het opportuun kunnen zijn om een gevoeligheidsanalyse van de betrokken kosten uit te voeren, op basis van de neerslaggegevens van de afgelopen jaren. Deze aanpak zou kunnen worden overwogen om de hypothesen van het businessplan te onderbouwen.

3.6.2 Efficiëntietraject

HYDRIA

Hydria vestigt hier de aandacht van Brugel op de inconsistentie tussen de inspanningen van Hydria en het standpunt van Brugel in deze methodologie. Hydria heeft ondanks de risico's en onzekerheden aanvaard om het grootste deel van de kosten in verband met de exploitatie van de STEP Nord als beheersbare kosten te boeken. Brugel heeft gevraagd om de CGSFE te schrappen, terwijl Hydria heeft aangetoond dat het niet in staat is om efficiëntie te realiseren op belangrijke posten van de CG. Wat bijvoorbeeld de loonkosten betreft, lijken besparingen onmogelijk omdat het personeelsbestand alleen de functies omvat die als essentieel worden beschouwd en eenmaal een werknemer is aangeworven, volgt hij een loontraject dat in overeenstemming is met onze door sector 15 goedgekeurde loonregels, die niet alleen een automatische indexering van de lonen omvatten, maar ook een salarisverhoging op basis van anciënniteit. Bovendien heeft Brugel eenzijdig de beslissing genomen om de tunnel van beheersbare kosten af te schaffen door het risico voor 50% toe te wijzen aan de exploitant en voor 50% aan de consument. Ten slotte legt Brugel hier een efficiëntie op van 0,25% per jaar. Gezien het relatief beperkte niveau van de kosten waarop Hydria efficiëntie zou kunnen realiseren en, omgekeerd, het belang van kosten met een endogene stijging die hoger is dan de inflatie, lijkt een dergelijk algemeen efficiëntieniveau niet redelijk, vooral niet in een cruciale periode van twee jaar in de ontwikkeling van de activiteiten van Hydria, met de overname van het eigen beheer van de STEP Nord.

Hydria betreft het dat het ambitieuze waterbeleid van Brugel op het vlak van de verwachte dienstkwaliteit niet in overeenstemming is met de gevraagde kostenbesparingen.

BRUGEL

BRUGEL neemt nota van de opmerking van HYDRIA. Er zij echter op gewezen dat de efficiëntiefactor die in deze methodologie wordt toegepast, met de helft is verminderd ten opzichte van de vorige tariefperiode (2022-2026). Deze vermindering weerspiegelt de wil om rekening te houden met de specifieke beperkingen waarmee HYDRIA wordt geconfronteerd, en tegelijkertijd een stimulans te behouden voor een strikt kostenbeheer.

Het volledig ontbreken van een efficiëntiefactor zou geen goede regelgevingspraktijk zijn. Deze factor is namelijk een erkend instrument in de tariefregulering om een voortdurend streven naar verbetering en optimalisatie, ook al is die beperkt, van de operationele kosten te stimuleren.

Het gekozen niveau (0,25 %/jaar) is gematigd en aangepast aan de specifieke context van de periode van twee jaar, die met name wordt gekenmerkt door de overname van het beheer van de STEP Nord⁴. BRUGEL is dan ook van mening dat deze factor een redelijk evenwicht vormt tussen de noodzaak om efficiëntie te stimuleren en de erkenning van de objectieve beperkingen waarmee HYDRIA op bepaalde kostenposten kan worden geconfronteerd.

Als we de structuur van de beheersbare kosten van HYDRIA bekijken (zie onderstaande tabel), zien we dat het aandeel van de personeelskosten inderdaad aanzienlijk is. Een groot deel daarvan valt echter niet rechtstreeks onder de loonsom en kan dus, zij het in beperkte mate, worden geoptimaliseerd. Bovendien is de totale inspanning die een factor van 0,25% met zich meebrengt (in plaats van 0,5% in de vorige periode) relatief aanvaardbaar (< 200 k€/jaar). E Tot slot is BRUGEL van mening dat, hoewel de salarissen een bepaald beloningsbeleid volgen dat eigen is aan HYDRIA, het aantal VTE's en het eventuele gebruik van onderaannemers voor bepaalde taken kosten zijn die door HYDRIA kunnen worden beïnvloed en onderworpen zijn aan het efficiëntieconcept.

	Realiteit 2022	Realiteit 2023	Gerealiseerd 2024
Beheersbare kosten met efficiëntiefactor (CGAFE)	2.204.583	2.471.471	2.480.554
Beheersbare kosten zonder efficiëntiefactor (CGSFE)	12.878.403	14.731.591	15.401.079
Totaal CG	15.082.987	17.203.062	17.881.633
Personeel (opgenomen in CGSFE)	7.127.251	7.683.663	8.167.890
Personeelskosten/totaal CG	47	45	46

In dit perspectief is BRUGEL van mening dat de efficiëntiefactor van 0,25 %/jaar een redelijk compromis is dat geschikt is voor een overgangperiode, waarbij ervoor wordt gezorgd dat de ambitie op het vlak van dienstverlening niet in het gedrang komt.

3.7 Bepaling en beheer van de reguleringssaldi

3.7.1 Beheersbare kostensaldi (SCG) – punt 9.2.2

HYDRIA

⁴ BRUGEL herinnert er bovendien aan dat de onderhoudskosten van de STEP NORD, die onvoldoende voorspelbaar waren, voor deze overgangperiode van twee jaar als onbeheersbaar werden beschouwd.

Hydria vestigt de aandacht op de saldi van de CG 2025 en 2026. Brugel geeft niet expliciet aan hoe en wanneer deze saldi al dan niet kunnen worden teruggevorderd.

In dit deel over het saldo van de beheersbare kosten wordt voor de jaren 2027 en 2028 uitgegaan van een 50/50-verdeling tussen de exploitant en de consument. Wij wijzen erop dat deze verdeling eenzijdig door Brugel is vastgesteld, terwijl was aangegeven dat hierover overleg moest worden gepleegd. Hydria heeft ingestemd met de opname van de STEP Nord-kosten in de beheersbare kosten en deze categorie zou meer dan 50 miljoen euro kunnen bedragen. Een verschil van enkele procenten kan gevolgen hebben van miljoenen euro's voor het eigen vermogen van Hydria. Naast de inflatie zijn er tal van factoren die de beheersbare kosten kunnen beïnvloeden, bijvoorbeeld een extreme spanning in de bevoorrading van bepaalde reagentia, ...

BRUGEL

Wat de saldi op de CG 2025 betreft, zal HYDRIA, indien deze door BRUGEL worden gevalideerd vóór de indiening van een aangepast tariefvoorstel door HYDRIA, de mogelijkheid hebben om deze tariefsaldi op te nemen in haar tariefvoorstel voor 2027-2028. Aangezien er voor de saldi 2026 geen tariefaanpassing wordt overwogen tijdens deze overgangsperiode van twee jaar, zullen deze worden opgenomen in het reguleringsfonds.

Wat de tweede alinea betreft, verwijst BRUGEL naar punt 3.3 van dit verslag.

3.8 Specifieke bepaling voor de periode 2027-2028 (punt 11.1)

HYDRIA

Zoals eerder uiteengezet, begrijpt Hydria niet goed waarom er een onderscheid wordt gemaakt tussen de behoeften van MFC, subsidies of andere wijzigingen.

Zou het niet verstandiger zijn om deze variatie uit te drukken in % van de totale inkomsten van het boekjaar om te bepalen of er al dan niet een tussentijds tariefvoorstel moet worden gedaan?

BRUGEL

BRUGEL begrijpt de opmerking van HYDRIA. De methodologie is op dit punt inderdaad aangepast om de toepassing te vereenvoudigen. Het criterium met betrekking tot het percentage van de subsidiewijziging is geschrapt, maar de mogelijkheid om de tarieven te herzien in geval van een cumulatief effect van meer dan 15% van het totale inkomen blijft bestaan. Deze drempel geldt voor de overgangsperiode van twee jaar en kan in het kader van het toekomstige tariefkader worden herzien.

3.9 Algemene voorbehoud bij de berekening van het totale ex ante- en ex post-inkomen (punt 12)

HYDRIA

Brugel vermeldt de volgende zin: "BRUGEL behoudt zich het recht voor om de komende jaren nog steeds bewijsstukken te onderzoeken en op te vragen met betrekking tot de redelijkheid van bepaalde elementen van het totale inkomen. Wij herinneren eraan dat elke controle-instantie doorgaans een termijn vaststelt waarna zij niet meer op haar beslissingen kan terugkomen. Zou Brugel hier het recht hebben om op haar beslissingen terug te komen na het verstrijken van de wettelijke termijnen? Wij zijn van mening dat het essentieel is om een limiet voor dit punt te verduidelijken.

BRUGEL

BRUGEL neemt nota van de opmerking van HYDRIA. Tot op heden schrijven noch de kaderwaterordonnantie, noch de andere toepasselijke wetgeving a priori een maximale termijn voor

waarboven de redelijkheid van bepaalde kosten niet meer herzien kan worden. In de huidige situatie voorzien de geldende tariefmethodologieën dus niet in een specifieke tijdslimiet. Deze formulering heeft echter betrekking op het optreden van bijzondere omstandigheden die een heroverweging van de situatie en, in voorkomend geval, van de genomen beslissing zouden rechtvaardigen.

BRUGEL is zich echter bewust van het belang van rechtszekerheid en voldoende voorspelbaarheid voor de exploitanten. In dit verband zal BRUGEL nagaan of het wenselijk is om voor de volgende tariefkaders en op een coherente manier voor alle methodologieën die van toepassing zijn op de door BRUGEL gereguleerde sectoren, een duidelijke en redelijke termijn voor deze herziening in te voeren.

3.10 Jaarverslag (punt 17.2)

HYDRIA

Wat punt 10 betreft, betreuren wij het dat Brugel dit niet nader heeft vermeld, zodat wij het konden opnemen in de openbare aanbesteding van de revisor, hoewel het niet van toepassing lijkt te zijn. Hydria zal echter het nodige doen bij de revisor.

BRUGEL

Punt 10 in het advies van HYDRIA betreft de overdracht door HYDRIA van een specifiek verslag van de commissarissen-revisoren met betrekking tot de afzonderlijke boekhouding van de exploitant voor zijn gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten. Deze vereiste vloeit met name voort uit de aangekondigde wijziging in de organisatiestructuur van HYDRIA met het Sorteercentrum. In deze context kon BRUGEL tijdens de voorbereidende fase niet op dit punt anticiperen.

3.1 I Tarifiering in verband met het hergebruik van afvalwater (punt 18.1)

HYDRIA

Hydria is van mening dat hergebruik als een aanverwante activiteit moet worden beschouwd. De kosten worden dus gekoppeld aan de lasten en het saldo van de activiteit wordt al dan niet in het tarief voor de consument opgenomen, afhankelijk van de beslissing van Brugel, maar zonder dat Brugel tariefbevoegdheid heeft over de prijzen die Hydria voor deze activiteit hanteert.

Dit vereenvoudigt de verwerking en belet Brugel geenszins om controle uit te oefenen op deze activiteit (zoals op elke aanverwante activiteit: deze moet a priori bijdragen tot een positieve nettomarge ten voordele van de eindgebruiker of, bij gebrek daaraan, een passende sociale of ecologische bijdrage aantonen).

Brugel baseert zijn standpunt om de levering van hergebruikt water als een openbare dienst (MSP) te beschouwen op artikel 17 van het OCE, dat als volgt luidt:

"Art. 17. § 1. De volgende openbare dienstopdrachten worden door de waterbeheerders uitgevoerd volgens de volgende verdeling:

1° de controle op de conformiteit van het water uit de Brusselse waterwinningen dat bestemd is voor de bevoorrading van het openbare distributienet: Vivaqua;

2° de productie, de behandeling, de opslag en het transport van drinkwater bestemd voor menselijke consumptie, voor zover het wordt geleverd of bestemd is om te worden geleverd door het openbare distributienet: Vivaqua;

3° de distributie van drinkwater bestemd voor menselijke consumptie: Vivaqua;

4° het ontwerp, de aanleg, de exploitatie en het beheer van de infrastructuur voor de afvoer en de buffering van stedelijk afvalwater die haar door de gemeenten is toevertrouwd of door de waterbeheerder is ontwikkeld in toepassing van het waterbeheerplan, met inbegrip van de eventuele valorisatie van dit water: Vivaqua;

5° het ontwerp, de aanleg, de exploitatie en het beheer van de infrastructuur voor de opvang en de buffering van stedelijk afvalwater, met uitzondering van het in punt 4 bedoelde afvalwater, met inbegrip van de eventuele valorisatie van dit water: HYDRIA;

6° het ontwerp, de aanleg, de exploitatie en het beheer van de infrastructuur voor de zuivering van stedelijk afvalwater: HYDRIA.

In tegenstelling tot de opvatting van Brugel zijn wij echter van mening dat de door de wetgever gekozen formulering niet expliciet is: door in de definitie van de MSP inzake het beheer van infrastructuur te voorzien in "met inbegrip van de eventuele valorisatie van dit water", zegt de wetgever niet dat de levering van water uit het tweede circuit een MSP is. Om te concluderen dat er sprake is van een MSP, moet dit duidelijk blijken uit de tekst of uit de wil van de wetgever.

En zelfs als het standpunt van Brugel op basis van de tekst van de OCE alleen verdedigbaar zou zijn, heeft de wetgever in dit geval in de toelichting bij de ordonnantie waarin deze valorisatie van gezuiverd water in het maatschappelijk doel van Hydria wordt opgenomen, duidelijk aangegeven dat het GEEN MSP was:

"De ordonnantie vult het doel [van HYDRIA] aan met de valorisatie van gezuiverd afvalwater en residuen afkomstig van het zuiveringsproces. Dit past in de strategie van circulaire economie en rationeel waterbeheer. Gezuiverd water kan namelijk een nieuw leven krijgen ("waterregebruik") door het bijvoorbeeld in een tweede circuit voor industriële doeleinden te leveren. Hetzelfde geldt voor het gedroogde slib dat bij de zuivering ontstaat en dat ter plaatse (voor energiedoeleinden, productie van biogas) of in de bouw kan worden gerecycled. **Het gaat hier niet om openbare dienstverlening in de strikte zin van het wo , die deze toevoeging aan artikel 17, § 1, zou hebben gerechtvaardigd, maar wel om acties die door de openbare exploitant moeten worden aangemoedigd.** (doc A-854/1 - 2018/2019, artikel 8, blz. 9 tot het einde: [images.pdf](#))

Het is ook nuttig om terug te komen op de definitie van wat een openbare dienst is:

Wat is een openbare dienst?

De kwalificatie van een activiteit als openbare dienst berust hoofdzakelijk op de beslissing van de bevoegde autoriteit om een taak tot openbare dienst te verheffen, omdat zij van mening is dat de uitvoering ervan noodzakelijk is voor de dienstverlening aan de burgers. Dit criterium houdt in dat de autoriteit de uitvoering van deze activiteit oplegt, de met de taak belaste instantie aanwijst en haar positieve verplichtingen oplegt, met name op het gebied **van continuïteit, gelijke toegang en kwaliteit**. Het algemeen belang is weliswaar noodzakelijk, maar volstaat niet om een activiteit als openbare dienst te kwalificeren, aangezien tal van particuliere activiteiten ook aan dit belang kunnen bijdragen. Het begrip openbare dienst onderscheidt zich dus door de effectieve uitvoering van het aanbod door een gemandateerde openbare of particuliere persoon, met specifieke verplichtingen en een versterkte controle door de overheid.

- ➔ In dit geval, en in tegenstelling tot de drinkwatervoorziening (die door VIVAQUA in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt verzorgd), heeft Hydria geen verplichting om alle Brusselse gebruikers die dat wensen toegang te verlenen tot hergebruikt water, en zeker niet op een niet-discriminerende manier. De bepaling van artikel 38, § 3, die betrekking heeft op "De criteria en principes voor de tarifiering van de financiering van diensten in verband met het watergebruik" en die in het vijfde dat "de prijs en de kosten van water geen geografisch onderscheid mogen maken op basis van de geografische ligging van de eindgebruikers", is niet van toepassing op hergebruikt water,

anders zou Hydria verplicht zijn om in het hele Gewest een volledig netwerk voor hergebruikt water uit te rollen, met een uniforme leveringsprijs.

Wettelijk kader en definitie van water uit het tweede circuit

De status van water uit het tweede circuit wordt geregeld door verschillende wetsteksten, met name de ordonnantie van 20 oktober 2006 tot vaststelling van een kader voor het waterbeleid, Verordening (EU) 2020/741 van 25 mei 2020 betreffende minimeisen voor het hergebruik van water, en het besluit van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 14 september 2023 tot vaststelling van specifieke normen voor de terbeschikkingstelling en de kwaliteit van water uit het tweede circuit. Dit laatste besluit bepaalt dat water van het tweede circuit afkomstig is van de behandeling van stedelijk afvalwater door zuiveringsinstallaties die door of voor rekening van HYDRIA worden geëxploiteerd, en dat het bestemd is voor specifieke doeleinden, met uitzondering van menselijke consumptie. Water van het tweede circuit is dus onderworpen aan een specifieke regelgeving die tot doel heeft de kwaliteit en de veiligheid van het gebruik ervan te waarborgen.

- ➔ Het feit dat de wetgever een wettelijk kader voor de minimale kwaliteit van hergebruikt water heeft vastgesteld, betekent niet dat deze dienst de facto een openbare dienst is: dit kader vloeit voort uit een Europese verordening die van toepassing is op alle exploitanten van zuiveringsinstallaties in de Europese Unie, ongeacht de wijze waarop deze zuiveringsdienst binnen de betrokken staat is georganiseerd (hetzij door een openbare of particuliere exploitant, onder welke contractuele vorm dan ook) en uitsluitend vanuit het oogpunt van risicobeheer, en niet met het oog op een minimale garantie voor de levering van een openbare dienst. Artikel 1, lid 1, van deze verordening is in dit verband volkomen duidelijk:

"Artikel 1 - Onderwerp en doel

1. Deze verordening stelt minimeisen vast voor de kwaliteit en monitoring van water en bepalingen inzake risicobeheer, met het oog op een veilig gebruik van teruggewonnen water in het kader van een geïntegreerd waterbeheer.

2. Deze verordening heeft tot doel te waarborgen dat teruggewonnen water veilig is voor irrigatie in de landbouw, waardoor een hoog niveau van bescherming van het milieu en de gezondheid van mens en dier wordt gewaarborgd, de circulaire economie te bevorderen, de aanpassing aan de klimaatverandering te ondersteunen en bij te dragen tot de doelstellingen van Richtlijn 2000/60/EG door in de hele Unie gecoördineerd te reageren op problemen van waterschaarste en de daaruit voortvloeiende druk op de watervoorraden, en zo ook bij te dragen tot de goede werking van de interne markt.

Het is geenszins de bedoeling om alle gebruikers toegang te bieden tot dit hergebruikte water.

Aangezien hergebruikt water echter afkomstig is van infrastructuur die bedoeld is om een MSP (afvalwaterzuivering) uit te voeren en het een economische waarde heeft (evenals een maatschappelijke waarde, in termen van milieubescherming en versterking van de veerkracht tegen klimaatverandering), is dit wel degelijk een **aanverwante activiteit** die Hydria als zodanig wil behandelen in het kader van de tariefregelgeving.

BRUGEL

De door Hydria "Re-use" genoemde activiteit wordt als volgt beschreven:

"Het hergebruik van afvalwater, of RE-USE, is ontwikkeld in Brussel door HYDRIA en biedt een duurzamer en circulaire gebruik van water, waarbij het gebruik van drinkwater wordt vermeden

waar dat niet nodig is. " (uittreksel uit de website van Hydria <https://hydria.be/fr/hydria-lance-le-re-use-un-projet-novateur-de-reutilisation-des-eaux-usees-traitees/>)

Tot de taken van Hydria behoren:

"5° het ontwerpen, aanleggen, exploiteren en beheren van infrastructuur voor de opvang en tijdelijke opslag van stedelijk afvalwater, met uitzondering van het in punt 4 bedoelde afvalwater, met inbegrip van de eventuele valorisatie van dit water: HYDRIA"

BRUGEL is dan ook van mening dat de activiteit "Re-use" een activiteit is voor de valorisatie van stedelijk afvalwater die valt onder de taken die door de OCE aan Hydria zijn toegekend. In die hoedanigheid vormt deze activiteit volgens BRUGEL, overeenkomstig de typologie van activiteiten die in de tariefmethodologie is vastgelegd, een "directe gereguleerde activiteit".

Dit type activiteit omvat namelijk de activiteiten die door de exploitant worden uitgevoerd in het strikte kader van de openbare dienstopdrachten die zijn vastgelegd in de OCE en, in voorkomend geval, in de uitvoeringsbesluiten daarvan, en die aan hem zijn toegewezen of die nodig zijn voor de uitvoering van deze opdrachten.

Deze kwalificatie was reeds aangenomen in het BRUGEL-beslissing-20220621-202 van 21 juni 2022 betreffende de aanvaarding van het tariefvoorstel van Hydria in het kader van een project voor hergebruik van afvalwater (Re-Use), zonder dat deze kwalificatie het voorwerp uitmaakte van een klacht of beroep van Hydria.

In antwoord op de laatste argumenten van HYDRIA merkt BRUGEL bovendien op dat artikel 8 van de wijzigings-ordonnantie van 2019, die tot doel had het maatschappelijk doel van Hydria te wijzigen (art. 20 van de OCE), inderdaad het volgende vermeldde:

Artikel 8: "In artikel 20 van dezelfde ordonnantie wordt tussen het vierde en het vijfde streepje een nieuw streepje ingevoegd, dat als volgt luidt: "- te zorgen voor de valorisatie van gezuiverd water en residuen afkomstig van het zuiveringsproces;"

Dit werd in de toelichting als volgt gemotiveerd:

De ordonnantie vult het doel van de SBGE aan met de valorisatie van gezuiverd afvalwater en residuen afkomstig van het zuiveringsproces.

Dit past in de strategie van circulaire economie en rationeel waterbeheer. Gezuiverd water kan namelijk een nieuw leven krijgen ("waterregebruik") door het bijvoorbeeld in een tweede circuit voor industriële doeleinden te gebruiken. Hetzelfde geldt voor het gedroogde slib dat bij de zuivering ontstaat en dat ter plaatse (voor energieopwekking, productie van biogas) of in de bouw kan worden gerecycleerd. Het gaat hier niet om taken van openbare dienstverlening die deze toevoeging aan artikel 17, § 1, zouden rechtvaardigen, maar wel om acties die door de openbare exploitant moeten worden aangemoedigd."

BRUGEL deelt het standpunt van HYDRIA niet. Het gaat hier om de toelichting, waarin juist wordt gesteld dat als deze activiteit zou worden toegevoegd aan artikel 17, § 1, dat betrekking heeft op openbare dienstverleningstaken, het wel degelijk om een MSP zou gaan. Artikel 17 van de ordonnantie vermeldt echter expliciet "de eventuele valorisatie van dit water".

Wat uit deze tekst naar voren komt, is inderdaad het "potentiële", "eventuele" aspect van deze valorisatie. BRUGEL is dan ook van mening dat deze activiteit op dat moment door de wetgever als onvoldoende nauwkeurig werd beschouwd om ze op te leggen, maar dat er een duidelijke wil was om haar aan te moedigen en te bepalen dat ze, zodra ze zou plaatsvinden, als een openbare dienst zou moeten worden beschouwd, gezien de uitdrukkelijke vermelding ervan in artikel 17 van de ordonnantie.

Dit contextuele aspect zou kunnen worden verklaard door de context waarin de ordonnantie van 2019 werd aangenomen. Op dat moment leek het kader rond de valorisatieactiviteiten die zouden kunnen plaatsvinden nog niet erg duidelijk. Dit blijkt uit verschillende elementen van de voorbereidende werkzaamheden:

- De definitie van regenwater: "regenwater": om een zo goed mogelijke basis te leggen voor maatregelen ter bevordering van de valorisatie ervan in ruime zin (hergebruik, infiltratie, landschapsinrichting, enz.), wordt aan regenwater een definitie gegeven in de zin van deze ordonnantie.
- De Europese wetgevingscontext van dat moment: Vooruitlopend op Europese regelgeving inzake water voor een tweede circuit ("water reuse") en met het oog op de diversificatie van de watervoorzieningsbronnen, machtigt de ordonnantie de regering ook om normen vast te stellen voor dit type water en in functie van het gebruik dat ervan zal worden gemaakt (voornamelijk industrieel gebruik in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest). Aangezien het gaat om gezuiverd afvalwater dat in een "tweede circuit" wordt teruggevoerd, is het duidelijk dat water uit een tweede circuit nooit voor menselijke consumptie mag worden gebruikt." (blz. 3 van de toelichting)
- De aard zelf van een valorisatieactiviteit, die in eerste instantie relatief onzeker lijkt, aangezien deze alleen kan plaatsvinden wanneer dat gepast is, wat alleen ter plaatse kan worden beoordeeld.
- Hydria vermeldt ook dat: "de door de wetgever gekozen formulering niet expliciet is: door in de definitie van de MSP inzake het beheer van infrastructuur te voorzien in "met inbegrip van de eventuele terugwinning van dit water", zegt de wetgever niet dat de levering van water uit het tweede circuit een MSP is. Om te kunnen concluderen dat er sprake is van een MSP, moet dit echter duidelijk blijken uit de tekst of uit de wil van de wetgever."
 Na lezing van artikel 17 is BRUGEL van mening dat de formulering van de bepaling in feite de MSP's voor de opvang en buffering van stedelijk afvalwater, alsook, indien van toepassing, de valorisatie van dit water, grondvest. (art. 17, §1, 5°: "*het ontwerp, de aanleg, de exploitatie en het beheer van de infrastructuur voor de opvang en de tijdelijke opslag van stedelijk afvalwater, met uitzondering van het in 4° bedoelde afvalwater, met inbegrip van de eventuele valorisatie van dit water: HYDRIA*"). Dezelfde formulering is namelijk van toepassing op de saneringsopdracht van Hydria, waarvan het geen twijfel lijdt dat het om een MSP gaat (art. 17, §1, 6°: "*het ontwerp, de aanleg, de exploitatie en het beheer van de infrastructuur voor de zuivering van stedelijk afvalwater: HYDRIA*").
- BRUGEL merkt bovendien op dat artikel 21 van de ordonnantie, dat betrekking heeft op de taken die HYDRIA uitoefent "naast de openbare dienstverleningstaken bedoeld in artikel 17, §1", geen melding maakt van de valorisatie van water. Dit onderstreept nogmaals dat artikel 17 de grondslag vormt voor de waterzuiveringstaak van HYDRIA, aangezien dit artikel expliciet betrekking heeft op openbare dienstverleningstaken.

Bovendien staat het feit dat deze activiteit onder een MSP valt, juridisch gezien de toepassing van een specifiek tarief geenszins in de weg.

Om deze redenen, en zolang artikel 17 van het OCE ongewijzigd blijft, is BRUGEL van mening dat de activiteit van hergebruik van afvalwater moet worden beschouwd als een gereguleerde activiteit waarvoor BRUGEL de toe te passen tarieven valideert.

3.12 Beoordeling van de redelijkheid van het totale inkomen (punt 20)

HYDRIA

[Het advies van VIVAQUA over punt 20.2 Economisch bijdragen aan de goede uitvoering van de geldende wettelijke en reglementaire verplichtingen die op de exploitant rusten]

Brugel vermeldt het volgende punt b): "Kosten die voortvloeien uit slechte praktijken of het niet naleven van de bestaande wet- of regelgeving worden in principe volledig afgewezen. Bijvoorbeeld schade aan activa door verkeerd gebruik of boetes."

Hydria vraagt zich af hoe dit soort kosten worden behandeld als Hydria aantoont dat het te goeder trouw heeft gehandeld en/of dat alle redelijkerwijs denkbare maatregelen zijn genomen, maar dat de beschadiging van activa of het opleggen van een boete niet kon worden voorkomen.

Brugel vermeldt het volgende punt e): In het algemeen is BRUGEL van mening dat de gebruiker niet hoeft op te draaien voor de risico's die voortvloeien uit een strategische keuze van de exploitant als er minder risicovolle alternatieve oplossingen bestaan. In voorkomend geval wordt het deel van de kosten dat hoger is dan de minst risicovolle en/of economisch meest voordelige alternatieve oplossing systematisch afgewezen. Het begrip risico kan niet los worden gezien van de kosten die worden gemaakt om het te vermijden. Zo zijn er kosten voor risicobeperking die als onredelijk kunnen worden beschouwd in het licht van deze kosten-batenverhouding voor de eindgebruiker, met name gezien de waarschijnlijkheid dat het risico zich voordoet en de totale kosten daarvan. Dit kan zowel betrekking hebben op industriële keuzes (bijvoorbeeld onderhoudscontracten of leveringen van apparatuur met maximale garanties) als op juridische of financiële keuzes (verzekeringen tegen economische onzekerheden zoals hyperinflatie, ongunstige renteschommelingen, enz.).

Hydria stelt zich vragen bij de analyse van het risiconiveau en de strategieën. Is het denkbaar om, naar het voorbeeld van ons voorstel inzake energie, bepaalde strategieën vooraf te valideren, zodat Brugel het risico vooraf kan beoordelen?

BRUGEL

Wat de eerste opmerking betreft, biedt de gekozen formulering ("in principe") enige flexibiliteit bij de beoordeling van de kosten. BRUGEL behoudt zich dus het recht voor om kosten niet af te wijzen als HYDRIA voldoende bewijs of motivering kan leveren.

Wat de tweede opmerking betreft, is het criterium voor de beoordeling van de redelijkheid van de kosten, met name in verband met risicobeheer, bewust algemeen gehouden. Het lijkt niet haalbaar om vooraf advies te geven over alle strategieën of risico's van de exploitanten, aangezien elke situatie specifieke kenmerken heeft en in de loop van de tijd verandert (economische, industriële of regelgevende omstandigheden). BRUGEL zou op verzoek van de exploitant ad hoc een advies kunnen uitbrengen over een door Hydria vastgestelde strategie. Dit doet echter geen afbreuk aan het onderzoek door BRUGEL naar de concrete toepassing van deze strategie en de resultaten die daarmee worden behaald. Naast het opstellen van een strategie is het namelijk aan de exploitant om deze aan te passen aan bepaalde externe factoren.

4 Antwoorden van BRUGEL op de opmerkingen over het motiveringsrapport

Zoals aangegeven in het advies van HYDRIA, heeft dit deel betrekking op de opmerkingen over het zogenaamde "motivatiedocument" dat als bijlage bij de tariefmethodologie is gevoegd. Hydria maakt hier alleen opmerkingen over punten die niet al in de methodologie zijn opgenomen.

HYDRIA

De opmerkingen van Hydria hebben dus uitsluitend betrekking op het mechanisme van de financieringsmarge

, hoewel dit uit de door Brugel voorgestelde methodologie is geschrapt, worden de onderzochte principes nog steeds in de motivering vermeld.

Tijdens de besprekingen met Brugel heeft Hydria de volgende opmerkingen en beperkingen naar voren gebracht:

Hydria prijst de bereidheid van Brugel om de afschrijvingen van door de MFC gefinancierde activa in het tarief op te nemen om bij te dragen aan de herkapitalisatie van de spelers in de sector en hen zo te helpen het hoofd te bieden aan de uitdagingen op middellange en lange termijn, hoewel deze maatregel mogelijk een zwaardere last voor de consument met zich meebrengt. Hydria betreurt echter dat de voorwaarden voor het verkrijgen van deze MFC uitsluitend afhankelijk zijn van het naleven van een bepaalde gearing.

Ondanks onze opmerkingen tijdens de workshops heeft Brugel eenzijdig een doelstelling voor de schuldgraad van 55% vastgesteld. Afgezien van het feit dat Hydria het niet eens is met het standpunt van Brugel over de levensvatbaarheid op lange termijn van een model dat geen rekening houdt met de kasbehoeften, maar alleen met de investeringsbehoeften, heeft dit model nog een ander groot nadeel: de naleving van bepaalde contractuele voorwaarden. Hydria had Brugel echter meegedeeld dat een dergelijke ratio zou betekenen dat bepaalde ratio's die in onze huidige leningsovereenkomsten zijn vastgelegd, niet langer zouden worden nageleefd.

Hydria sluit een eventuele heronderhandeling van de leningsvoorwaarden niet uit, maar kan in ge en geval de uitkomst ervan garanderen. Als de onderhandelingen niet slagen, zal Hydria geen financieringsmiddelen voor haar investeringen meer hebben. In dit verband moet worden benadrukt dat voor een bankinstelling, nog vóór het begrip "gearing", vooral het vermogen van een kredietnemer om zijn aflossingen in hoofdsom en rente te betalen, voorop staat. Daarom stellen de EIB en andere banken contractuele voorwaarden op basis van EBITDA-ratio's, d.w.z. de vrije kasstroom die een onderneming in een boekjaar genereert, vóór investeringen. Brugel kan deze algemene realiteit niet negeren. Hydria graag de DSCR- en netto financiële schuld/EBITDA-niveaus kennen van de steekproef van Europese nutsbedrijven die zijn gescreend door de externe consultant die door Brugel is aangesteld en die de beoogde gearingratio heeft bepaald. Hydria verzoekt om in de methodologie eerder een DSCR- en/of netto financiële schuld/EBITDA-ratio te hanteren dan een gearingratio.

Hydria wil bovendien verduidelijken dat de beoogde gearingratio's vooral worden gebruikt in kapitaalmodellen waarin particuliere investeerders hun rendement willen maximaliseren in termen van dividenden en waardestijging van aandelen, met name via de fiscale hefboomwerking van de renteaftrek. Aangezien in het Brusselse model voor het beheer van de watercyclus door de politieke actoren is uitgegaan van het principe dat aandeelhouders geen vergoeding ontvangen (het principe "water betaalt water"), is het vooral zaak om de kosten voor de eindgebruiker te minimaliseren, en dit op een intergenerationele manier: het maximaliseren van de zelffinancieringscapaciteit en daarmee het verminderen van de beroep op leningen – die rentelasten genereren die de kosten verhogen en worden

doorberekend aan de gebruikers – moet dan ook het primaire doel zijn bij het vaststellen van de tarieven, en niet het optimaliseren van een beoogd gearingniveau.

Ter herinnering: Hydria beschikt momenteel over bijna 180 miljoen euro aan eigen vermogen. De door Brugel voorgestelde ratio van 55% suggereert dus een schuld van 220 miljoen euro voor ons bedrijf; terwijl de EBITDA relatief stabiel zal blijven rond 16 miljoen euro. De schuldbehoefte om de als ideaal beschreven gearingratio te bereiken, lijkt onhaalbaar: deze zou leiden tot een netto financiële schuld ten opzichte van de EBITDA van ongeveer 13,75x, terwijl het door de EIB aanvaarde plafond momenteel op 8x ligt en op het niveau van de DSCR zou dit neerkomen op een aflossings- en rentelast van ongeveer 18,7 miljoen euro, terwijl de EBITDA momenteel slechts 16 miljoen euro bedraagt, wat neerkomt op een dekkinggraad van 0,85x, terwijl de EIB minimaal 1,09x eist en commerciële banken over het algemeen minimaal 1,15x.

Wij verzoeken Brugel dan ook om deze doelparameter (zowel de aard als het streefniveau ervan) en de voorwaarden opnieuw te bespreken in het kader van de besprekingen over de toekomstige tariefmethodologie.

BRUGEL

BRUGEL neemt nota van de opmerkingen van HYDRIA over het mechanisme van de toegestane financieringsmarge (MFC) en de daarmee samenhangende commentaren.

BRUGEL is echter verbaasd over de opmerking van HYDRIA, aangezien de versie van de tekst die voor officieel overleg aan HYDRIA werd bezorgd, geen verwijzing bevatte naar een streefgearing of naar formules voor de bepaling van de MFC. De motivering verduidelijkt bovendien de volgende paragraaf:

"HYDRIA zal op middellange termijn geconfronteerd worden met aanzienlijke investeringen, met name als gevolg van de overname van de STEP Nord in 2027 en de modernisering van de zuiveringsinstallaties om te voldoen aan de nieuwe Europese richtlijnen. Bij de uitwerking van de volgende methodologie voor de jaren na 2028 moet dan ook een mechanisme worden gedefinieerd om deze investeringen op een evenwichtige manier te financieren voor zowel de gebruikers als de exploitant. Dit mechanisme kan geïnspireerd zijn op de MFC, of deze kunnen vervangen door een ander mechanisme (bijvoorbeeld een mechanisme van tariefvoorschotten).

BRUGEL neemt bovendien nota van het uitgangspunt van HYDRIA dat "water water betaalt", dat bepalend is voor het zelffinancieringsbeleid. BRUGEL wenst echter te verduidelijken dat dit uitgangspunt niet bepalend is voor het zelffinancieringsbeleid van de exploitant. Dit concept betekent niet dat 100 % van de kosten "at cost" rechtstreeks door de tarieven moeten worden gedekt en sluit in geen geval het gebruik van leningen of subsidies uit om de nodige investeringen te financieren. Het is uitsluitend bedoeld om te garanderen dat de kosten van de dienst worden gedragen door de gebruikers en niet door ongerechtvaardigde externe financiering, terwijl de exploitant de flexibiliteit behoudt om financieringsbronnen te gebruiken die aan zijn behoeften zijn aangepast.

Aangezien deze elementen geen invloed hebben op de besproken ontwerpmethodologie, is het niet de bedoeling van dit verslag om gedetailleerd in te gaan op de verschillende argumenten van HYDRIA. Deze elementen zullen worden geanalyseerd en onderzocht in het kader van de uitwerking van de volgende tariefperiode. Opgemerkt moet worden dat, volgens de beste regelgevingspraktijken en de verschillende methodologieën die voor nutsbedrijven in Europa worden toegepast, de door HYDRIA voorgestelde aanpak atypisch is.

5 Bijlage

Bij deze beslissing is het advies van HYDRIA over het officiële overleg gevoegd.

* *

*

Contact : Thomas LEVELEUX

Mail : thomas.leveleux@hydria.be

BRUGEL

A l'attention de Monsieur Pascal MISSELYN

Directeur Général
Avenue des Arts 46

1000 Bruxelles

Par email avec accusé de réception

Bruxelles, le 30/09/2025

Concerne : concertation officielle de la méthodologie tarifaire Hydria

Monsieur Misselyn,

Ce courrier s'inscrit dans le cadre de la concertation officielle de la méthodologie tarifaire transmise par Brugel en date du 16 Septembre dernier et constitue la position officielle d'Hydria exprimée par son Conseil d'Administration dans sa session tenue ce jour.

1. Préambule

En vertu de l'article 39 de l'ordonnance du 20 octobre 2006 établissant un cadre pour la politique de l'eau en Région de Bruxelles-Capitale (ci-après, « OCE »), Brugel exerce sa compétence de contrôle du prix de l'eau notamment par l'établissement d'une méthodologie tarifaire.

La méthodologie tarifaire établie par Brugel doit permettre à Hydria d'établir une proposition tarifaire qui sera soumise à l'approbation de Brugel conformément à l'article 39/3 de l'OCE.

La procédure d'élaboration de la méthodologie tarifaire a dès lors été établie de commun accord avec Hydria. L'accord relatif à la procédure concernant la concertation relative à la méthodologie tarifaire de l'eau portant sur la période régulatoire post 2026 a été conclu le 3 décembre 2024.

Brugel a transmis en date du 10 juillet 2025 une première version officielle des documents en vue de la concertation.

Hydria a transmis à Brugel de manière informelle des remarques sur le projet de méthodologie en date du 27 août 2025. Brugel a pris en compte bon nombre de ces remarques et a arrêté le 16 septembre 2025 une version officielle adaptée de la méthodologie tarifaire. L'envoi comprenait les documents suivants :

- Méthodologie tarifaire
- Annexe 1 – Rapport motivation méthodologie
- Annexe 3 – Liste des indicateurs technico-économiques à rapporter par Hydria

Siège social/Maatschappelijke zetel

Boulevard de l'Impératrice Keizerinlaan, 17-19

1000 Bruxelles/Brussel

S.A. de droit public/Publiekrechtelijke N.V.

Hydria disposait de 15 jours à compter du 16 septembre 2025 pour émettre une réponse officielle. Tenant compte de ce délai, vous trouverez ci-après les commentaires officiels d'Hydria relatifs aux documents transmis.

2. Commentaires détaillés d'Hydria sur les sujets majeurs

Les remarques et commentaires présentés ci-dessous sont hiérarchisés selon l'ordre des documents suivants :

- Méthodologie tarifaire
- Annexe 1 – Rapport motivation méthodologie
- Annexe 3 – Liste des indicateurs technico-économiques à rapporter par Hydria

Les remarques sont formulées dans l'ordre du document et non par importance. Par simplification, les parties sur lesquelles Hydria ne formule pas de remarque ne sont pas mentionnées dans la présente note.

Hydria précise que son travail de relecture et de commentaires s'est borné au fond du document et non à sa forme. Hydria ne présente pas ici les éventuelles erreurs de frappe, syntaxe,...

Nous attirons l'attention de Brugel tout particulièrement sur les commentaires relatifs à la classification de l'activité re-use ainsi que ceux relatifs au facteur d'efficience.

2.1. Décision Brugel (Brugel-Décision-20250807-334) Méthodologie tarifaire Hydria 2027-2028.

Les commentaires du présent document sont présentés dans l'ordre de la table des matières et les titres et leur numérotation sont cités pour faciliter la compréhension.

1 Base légale

Hydria attire l'attention de Brugel sur le fait que l'activité de « re-use » n'est pas à proprement parlé citée dans le texte de l'article 39/3 de l'Ordonnance Cadre Eau, ni davantage dans l'article 17 § 1er. Elle ne peut donc être qualifiée d'activité régulée et en voir le prix considéré comme devant être validé ex ante par Brugel.

6 Périmètre des activités régulées

6.2 Clés de répartition entre les activités

6.2.1 Introduction des clés de répartition

Hydria attire aussi l'attention sur le fait que la reprise d'exploitation de la STEP Nord va drastiquement modifier les clés de répartition et qu'il faudra être prudent dans les comparaisons historiques car le transfert de coûts indirects pourrait être interprété comme une baisse de coût d'une activité.

7.1 Composition du revenu total

Nous comprenons de la présente méthodologie que le « tunnel » retenu dans la méthodologie 2022-2026 ne serait plus appliquée pour le futur et qu'il y aurait une réparation à 50/50 de toute déviation sur ces coûts gérables.

Un tel niveau de prise de risque, et plus particulièrement dans un contexte de reprise d'une activité sensible et au poids majeur dans notre base de coûts (gestion de la STEP Nord) n'est pas acceptable pour Hydria, sauf à prendre des marges de sécurité importantes dans la proposition tarifaire initiale qui sera déposée dans le courant du 1er semestre 2026, et qui viendrait donc au désavantage des usagers finaux.

Hydria souhaiterait donc à ce que cette position, implicite et décidée unilatéralement par Brugel, fasse l'objet d'une révision dans la méthodologie tarifaire finale. Un tunnel plus large que celui appliqué actuellement est par contre envisageable.

7.4 Le traitement spécifique de certains coûts ou produits

7.4.2 Les provisions

Hydria souhaite attirer l'attention sur le fait qu'à l'heure actuelle, Hydria ne comptabilise aucune provision et ne semble pas concernée par cette partie. Cependant, nous ne comprenons pas bien le dernier paragraphe car il est clairement indiqué dans la méthodologie que les provisions ne font pas l'objet d'une prise en charge dans les tarifs et par conséquent nous ne parvenons pas à identifier les provisions incluses dans les revenus historiques auxquelles Brugel fait référence.

Dès lors que le mécanisme avancé dans le projet de méthodologie ne paraît pas s'appliquer à Hydria, nous ne considérons pas cette remarque comme bloquante.

7.4.3 Charges et produits liés à l'énergie

Brugel parle ici du caractère déraisonnable des coûts d'énergie qui seraient rejetés mais il n'est pas précisé si le caractère déraisonnable concerne uniquement l'aspect prix ou également l'aspect volume qui peut fluctuer en fonction des volumes traités.

Brugel via la proposition tarifaire peut se prononcer sur la stratégie de fixing proposée ex ante par Hydria et ainsi, en contrôle ex-post, juger de la correcte application de la stratégie et non du résultat uniquement de cette dernière. De plus, nous invitons Brugel à prendre en compte la volatilité du marché dans les périodes de clic et pas uniquement le résultat par rapport à un prix moyen sur l'ensemble de la période.

7.5 Marge équitable

Dans cette partie Brugel mentionne que la rémunération nette est calculée après l'impôt mais avant le précompte mobilier. Hydria suppose que Brugel mentionne le précompte dans le cas où Hydria réaliserait une distribution de dividendes vers ses actionnaires.

7.5.1 Actif régulé (RAB)

7.5.2 Le pourcentage de rendement à appliquer à l'actif régulé

Siège social/Maatschappelijke zetel

Boulevard de l'Impératrice Keizerinlaan, 17-19

1000 Bruxelles/Brussel

S.A. de droit public/Publiekrechtelijke N.V.

Hydria souhaite ici attirer l'attention sur le fait que ces éléments n'ont pas fait l'objet d'une discussion. Au cours des échanges, Brugel avait présenté une tout autre méthode pour laquelle Hydria avait montré de nombreuses incohérences. Hydria n'a ensuite jamais reçu de retour et découvre par cette concertation officielle les taux calculés par Brugel.

Hydria ne s'oppose cependant pas au résultat obtenu mais souhaiterait à l'avenir être impliqué dans l'élaboration de ce genre d'éléments.

Hydria attire l'attention sur le fait que le taux obtenu est bien entendu un taux de rendement net sur les fonds propres, après prise en compte de la charge d'ISOC¹ éventuel.

7.6.3 Calcul de la marge équitable

Hydria attire l'attention sur le fait que le montant de la marge équitable ainsi déterminé est bien un niveau « après impôts ». Pour obtenir un tel rendement, il y aura lieu de d'intégrer dans la proposition tarifaire ce montant majoré de son impact fiscal, celui-ci étant repris au niveau global des charges d'impôts, en CNG.

Dans la partie 7.5.3.2 Brugel indique la mention suivante : « (fixé à 55%, voir point 7.5.1.3) ». Cette partie de la phrase est à supprimer car elle fait référence à un ancien mode de calcul avant adaptation du 7.5.1.3.

8 Détermination du revenu total initial

Hydria pense que la mention des « euros constants 2027 » et « euros courants » n'est pas clairement explicitée. Nous rappelons que la seule base réelle connue au moment de l'établissement des budgets sera l'année 2025 (et ce avant validation du rapport ex-post par Brugel) les évolutions 2026 et 2027 seront donc projetées selon les indices connus à la date de la proposition tarifaire.

Hydria attire l'attention sur le fait que certains CG sont impactés par les volumes de traitement qui peuvent varier d'une année à l'autre suivant la pluviométrie. Auparavant, Hydria appliquait le volume comme critère pour certaines catégories de coûts. La suppression de ces facteurs implique qu'Hydria doit se baser sur un scénario d'estimation des volumes traités qui sera inclus dans le business plan.

8.1.3 Trajectoire d'efficience

Hydria attire l'attention de Brugel ici sur l'incohérence entre les efforts consentis par Hydria et la position prise par Brugel dans cette méthodologie. Hydria a accepté malgré les risques et inconnues de placer la majorité des coûts liés à l'exploitation de la STEP Nord en coûts gérables. Brugel a demandé la suppression des CGSFE alors qu'Hydria a démontré qu'elle n'avait pas la capacité de réaliser une efficience sur des postes majeurs des CG. Par exemple sur les aspects masse salariale, des économies semblent impossible car le cadre du personnel ne reprend que les fonctions jugées essentielles et une fois un salarié engagé il suit une trajectoire de rémunération conforme à nos règles de rémunérations approuvées par le secteur 15, qui comporte non seulement une indexation automatique des salaires mais aussi une progression barémique liée à l'ancienneté. De plus, Brugel a pris la décision unilatérale de supprimer le tunnel des coûts gérables en affectant le risque à 50% pour l'opérateur et 50% pour le consommateur. Et enfin, ici Brugel impose une efficience de 0.25% / an. Compte tenu du niveau

¹ ISOC = Impôt des sociétés sur le résultat net comptable

relativement limité de charges sur lesquelles Hydria pourrait avoir une capacité d'efficience et, a contrario, l'importance de charges ayant un niveau de progression endogène supérieur à l'inflation, un tel niveau global d'efficience ne paraît pas raisonnable, surtout sur une période charnière de 2 ans dans l'évolution des activités d'Hydria, avec la reprise en gestion propre de la STEP Nord.

Hydria déplore que la politique de l'eau ambitieuse en termes de qualité de service attendue par Brugel ne soit pas alignée avec les réductions de coûts qui sont demandées.

9 Détermination et gestion des soldes régulateurs

9.2.2 Soldes coûts gérables (SCG)

Hydria attire l'attention sur les soldes des CG 2025 et 2026. Il n'est pas précisé explicitement par Brugel comment ni quand ces soldes pourraient être ou non récupérés.

Cette partie sur le solde des coûts gérables tient compte, pour les années 2027 et 2028 d'une répartition à 50/50 entre l'opérateur et le consommateur. Nous attirons l'attention sur le fait que cette répartition a été déterminée unilatéralement par Brugel alors qu'il avait été indiqué qu'elle devait faire l'objet d'une concertation. Hydria a accepté l'intégration des coûts STEP Nord dans les Coûts Gérables et cette catégorie pourrait s'élever à plus de 50 M€. Un écart de quelques pourcents peut entraîner des conséquences en millions d'euros pour les fonds propres d'Hydria. De nombreux facteurs pourraient influencer les coûts gérables en plus de l'inflation comme, par exemple, une tension extrême dans l'approvisionnement de certains réactifs, ...

11.1 Disposition spécifique pour la période 2027-2028

Comme explicité précédemment, Hydria ne comprend pas bien le traitement différencié entre les besoins de MFC, subsides ou autres changements.

Ne serait-il pas plus judicieux d'exprimer cette variation en % du revenu total de l'exercice pour déterminer s'il y a lieu ou non de faire une proposition tarifaire intermédiaire ?

12 Réserve générale dans le calcul du revenu total ex ante et ex post

Brugel mentionne la phrase suivante : « BRUGEL se réserve le droit d'encore examiner et de demander des éléments justificatifs relatifs au caractère raisonnable de certains éléments constitutifs du revenu total au cours des prochaines années. ». Nous rappelons que tout organisme de contrôle définit généralement une période au-delà de laquelle il ne peut plus revenir sur ses décisions. Brugel ici pourrait avoir un droit de revenir sur ses décisions qui irait au-delà des délais légaux ? Nous pensons qu'il est essentiel de clarifier une limite pour ce point.

17.2 Rapport annuel

Concernant le point 10, bien qu'il ne semble pas applicable, nous regrettons que Brugel ne l'ait pas mentionné plus avant pour que nous puissions l'intégrer dans le marché public du réviseur mais Hydria fera le nécessaire auprès du réviseur.

18.1 Tarification liée à la réutilisation des eaux usées

Hydria estime que le *re-use* doit être considéré comme une activité connexe. Ainsi les coûts sont associés aux charges et le solde de l'activité est intégré ou non dans le tarif du consommateur suivant

la décision de Brugel mais sans prérogative tarifaire pour Brugel sur les prix pratiqués par Hydria pour cette activité.

Cela simplifie le traitement et n'empêche en rien Brugel d'exercer un contrôle sur cette activité (comme sur toute activité connexe : elle doit a priori être contributive d'une marge nette positive venant au bénéfice de l'utilisateur final ou, à défaut, démontrer une contribution sociale ou environnementale opportune).

Brugel appuie sa position de considérer la fourniture d'eau de re-use comme une mission de service public (MSP) sur l'article 17 de l'OCE, formulé comme suit :

« Art. 17. § 1er. **Les missions de service public suivantes** sont exercées par les opérateurs de l'eau selon la répartition qui suit :

1° le contrôle de conformité de l'eau des captages d'eau bruxellois destinés à alimenter le réseau public de distribution : Vivaqua ;

2° la production, le traitement, le stockage et le transport d'eau potable destinée à la consommation humaine, pour autant qu'elle soit fournie ou destinée à être fournie par le réseau public de distribution : Vivaqua ;

3° la distribution d'eau potable destinée à la consommation humaine : Vivaqua ;

4° la conception, l'établissement, l'exploitation et la gestion des infrastructures assurant l'égouttage et le stockage-tampon des eaux résiduaires urbaines qui lui sont confiées par les communes ou développées par l'opérateur de l'eau en application du Plan de gestion de l'eau, en ce compris l'éventuelle valorisation de ces eaux : Vivaqua ;

*5° la conception, l'établissement, l'exploitation et la gestion des infrastructures assurant la collecte et le stockage-tampon des eaux résiduaires urbaines, autres que celles visées au 4°, **en ce compris l'éventuelle valorisation de ces eaux : HYDRIA ;***

6° la conception, l'établissement, l'exploitation et la gestion des infrastructures assurant l'épuration des eaux résiduaires urbaines : HYDRIA. »

Mais contrairement à la perception de Brugel, nous soutenons que la formulation retenue par le législateur n'est pas explicite : en prévoyant « *en ce compris l'éventuelle valorisation de ces eaux* » dans la définition de la MSP sur la gestion des infrastructures, le législateur ne dit pas que la fourniture d'eaux de deuxième circuit est une MSP. Or pour conclure qu'il y a MSP, il faut que cela ressorte clairement du texte ou de la volonté du législateur.

Et même si la position de Brugel pourrait se défendre sur base du seul texte de l'OCE, le législateur a en l'espèce clairement indiqué dans l'exposé des motifs de l'ordonnance intégrant cette valorisation des eaux épurées dans l'objet social d'Hydria que ce n'était PAS une MSP :

« L'ordonnance complète l'objet [d'HYDRIA] par la valorisation des eaux usées épurées et des résidus issus du processus d'épuration. Cela s'inscrit dans la stratégie d'économie circulaire et de gestion rationnelle de l'eau. En effet, des eaux épurées pourraient avoir une nouvelle vie (« water re-use ») en étant fournies en deuxième circuit à des fins industrielles, par exemple. Il en est de même des boues

séchées produites par l'épuration qui pourront être valorisées sur site (à des fins énergétiques, production de biogaz) ou en construction. **Il ne s'agit pas là à proprement parler de missions de service public qui aurait justifié cet ajout à l'article 17, § 1er, mais bien d'actions à encourager de la part de l'opérateur public.** » (doc A-854/1 - 2018/2019, Article 8, p. 9 à la fin: [images.pdf](#))

Il y a aussi lieu de revenir à la définition de ce qu'est une mission de service public :

Qu'est-ce qu'une mission de service public

La qualification d'une activité en tant que service public repose principalement sur la décision de l'autorité compétente qui élève une mission au rang de service public, en estimant que son accomplissement est nécessaire au service des citoyens. Ce critère implique que l'autorité impose la réalisation de cette activité, désigne le titulaire chargé de la mission et lui impose des obligations positives, notamment en termes de continuité, **d'égalité d'accès et de qualité**. L'intérêt général, bien que nécessaire, n'est pas suffisant pour qualifier une activité de service public, car de nombreuses activités privées peuvent également concourir à cet intérêt. Ainsi, la notion de service public se distingue par la prise en charge effective de l'offre par une personne publique ou privée mandatée, avec des obligations spécifiques et un contrôle renforcé de l'autorité publique.

- ➔ En l'occurrence, et contrairement à la distribution d'eau potable (assurée par VIVAQUA en RBC), Hydria n'a aucune obligation de fournir à tous les usagers bruxellois qui le souhaitent un accès à de l'eau de re-use, et encore moins de façon non-discriminante. La disposition de l'article 38, § 3, qui porte sur « *Les critères et principes de tarification applicables au financement des services liés à l'utilisation de l'eau* », et qui prévoit en son 5ème tiret que « *le prix et le coût de l'eau ne peuvent pas faire de distinction géographique sur la base de la situation géographique des usagers finaux* » n'est pas applicable à l'eau de re-use, sans quoi Hydria serait tenue de déployer à l'échelle de la Région un réseau complet d'eau de re-use, avec un prix unique de fourniture.

Cadre juridique et définition de l'eau de deuxième circuit

Le statut de l'eau de deuxième circuit est encadré par plusieurs textes législatifs, notamment l'ordonnance du 20 octobre 2006 établissant un cadre pour la politique de l'eau, le règlement (UE) 2020/741 du 25 mai 2020 relatif aux exigences minimales applicables à la réutilisation de l'eau, ainsi que l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 14 septembre 2023 fixant les normes spécifiques à la mise à disposition et à la qualité des eaux de deuxième circuit. Ce dernier arrêté précise que l'eau de deuxième circuit est issue du traitement des eaux urbaines résiduelles par des stations d'épuration exploitées par ou pour le compte d'HYDRIA, et qu'elle est destinée à des usages spécifiques à l'exclusion de la consommation humaine. L'eau de deuxième circuit est donc soumise à un régime réglementaire spécifique qui vise à garantir sa qualité et sa sécurité d'utilisation.

- ➔ Le fait qu'un encadrement légal de la qualité minimale de l'eau de re-use ait été adopté par le législateur n'est pas de nature à conférer de facto à ce service un caractère de mission de service public : cet encadrement découle d'un règlement européen qui s'applique à tout opérateur de station d'épuration au sein de l'Union européenne, quelle que soit la façon dont ce service d'épuration est organisé au sein de l'Etat en question (que ce soit par un opérateur public ou privé, sous quelque forme de contractualisation que ce soit) et uniquement dans une considération de gestion des risques, et non dans une optique de garantie minimale de fourniture d'une mission de service public. L'article 1er de ce règlement est à ce titre parfaitement explicite :

« Article 1er - Objet et finalité

1. *Le présent règlement établit des exigences minimales de qualité et de surveillance de l'eau et des dispositions en matière de gestion des risques, pour une utilisation sûre de l'eau de récupération dans le cadre d'une gestion intégrée de l'eau.*

2. *Le présent règlement vise à garantir que l'eau de récupération est sûre pour l'irrigation agricole, permettant ainsi d'assurer un niveau élevé de protection de l'environnement et de la santé humaine et animale, à promouvoir l'économie circulaire, à soutenir l'adaptation au changement climatique et à contribuer aux objectifs de la directive 2000/60/CE en réagissant de façon coordonnée dans l'ensemble de l'Union aux problèmes de rareté de l'eau et à la pression qui en résulte sur les ressources en eau, et ainsi contribuer également au bon fonctionnement du marché intérieur.* »

Il ne s'agit en rien d'offrir à tous les usagers un accès à cette eau de re-use.

Cela étant, dès lors que l'eau de re-use est obtenue au départ de l'infrastructure destinée à accomplir une MSP (épurer les eaux usées) et qu'elle a une valeur économique (ainsi que sociétale, en termes de protection de l'environnement et de renforcement de la résilience face aux changements climatiques), il s'agit bien d'une **activité connexe** qu'Hydria entend traiter comme telle en regard du cadre réglementaire tarifaire.

20 Appréciation du caractère raisonnable du revenu total

20.2 Contribuer économiquement à la bonne exécution des obligations légales et réglementaires en vigueur incombant à l'opérateur

Brugel mentionne le point b) suivant : « Les charges résultantes de mauvaises pratiques ou du non-respect de la loi ou des règlements existants sont en principe rejetées en intégralité. Par exemple la dégradation des actifs pour mauvaise utilisation ou les amendes. »

Hydria s'interroge sur le traitement de ce genre de charges si Hydria prouve sa bonne foi et/ou le fait que toutes les mesures raisonnablement envisageables ont été menées mais n'ont pu éviter la dégradation des actifs ou l'imposition d'une amende.

Brugel mentionne le point e) suivant : De manière générale, BRUGEL estime que l'utilisateur n'a pas à supporter les risques qui résultent d'un choix stratégique de l'opérateur si des solutions alternatives moins risquées existent. Le cas échéant, la partie de la charge supérieure à la solution alternative la moins risquée et/ou économiquement la plus avantageuse sera systématiquement rejetée. La notion de risque ne peut s'analyser isolément du coût engendrer pour l'éviter. Il est ainsi des coûts de protection des risques qui pourraient être jugés comme déraisonnables en regard de ce rapport coût/bénéfice pour l'utilisateur final, notamment en regard d'une probabilité de survenance du risque et de coût global celle-ci. Cela peut porter tant dans des choix industriels (cf. contrats de maintenances ou fournitures d'équipement avec garanties maximales) que juridiques ou financiers (assurance sur des aléas économiques tels qu'hyper inflation, évolution de taux d'intérêts défavorables, etc.).

Hydria s'interroge sur l'analyse du niveau de risque et des stratégies. Est-il envisageable à l'instar de notre proposition sur l'énergie d'envisager une validation préalable de certaines stratégies afin que Brugel puisse évaluer ex-ante le risque ?

2.2. Rapport (Brugel-Rapport-20250807-131) (motivation)

Cette section concerne les commentaires relatifs au document dit de « motivation » présenté en annexe de la méthodologie tarifaire. Ici Hydria ne formule des remarques que sur les points qui ne sont pas déjà repris dans la méthodologie.

Les remarques d'Hydria se concentrent donc uniquement autour du mécanisme de Marge de Financement Consentie (MFC) bien que retiré de la méthodologie présentée par Brugel, les principes étudiés sont toujours mentionnés dans la motivation.

Au cours des discussions avec Brugel, Hydria a mentionné les remarques et limites suivantes :

Hydria loue la volonté de Brugel de mettre en place l'intégration des amortissements des actifs financés par la MFC dans le tarif afin de contribuer à la recapitalisation des acteurs du secteur et ainsi les aider à faire face aux défis à moyen et long terme bien que cette mesure fasse porter potentiellement une charge plus lourde au consommateur. Cependant, Hydria regrette les conditions d'obtention de cette MFC évoquée soit uniquement conditionnées par le respect d'un gearing.

Brugel malgré nos remarques au cours des ateliers avait déterminé unilatéralement un gearing cible d'endettement de 55%. Outre le fait qu'Hydria ne partage pas le point de vue de Brugel quant à la viabilité à long terme d'un modèle qui ne prend pas en compte les besoins de trésorerie mais uniquement les besoins d'investissements, ce modèle présente un autre défaut majeur : le respect de certaines conditions contractuelles. Hydria avait pourtant indiqué à Brugel qu'un tel ratio impliquait de ne plus respecter certains ratios imposés par nos contrats d'emprunts actuels.

Hydria ne ferme pas la porte à une éventuelle renégociation des conditions d'emprunt mais ne peut en aucun cas en garantir l'issue. Si la négociation n'aboutit pas, Hydria se verra alors privée de moyen de financement pour ses investissements. Il y a à cet égard lieu de souligner que pour une institution bancaire, bien avant la notion de « gearing », c'est avant tout la capacité d'un emprunteur à faire face à ces remboursements en principal et intérêts qui prime. C'est pour cela que la BEI ainsi que d'autres banques émettent contractuellement des conditions sur des ratios faisant intervenir l'EBITDA, c.à.d. le cash libre généré par une entreprise au cours d'un exercice, avant investissements. Brugel ne peut faire fi de cette réalité générale. Aussi, Hydria souhaiterait connaître les niveaux de DSCR et Net financial debt / EBITDA de l'échantillon d'opérateurs utilities européens screenés par le consultant externe mandaté par Brugel et qui a déterminé le ratio de gearing cible. Hydria demande à ce que ce soit plutôt un ratio niveau de DSCR et/ou de « *net financial debt / EBITDA* » qui soit retenu dans la méthodologie et non un niveau de gearing.

Hydria entend en outre préciser que les niveaux de gearing cible sont avant tout utilisés dans des modèles capitalistiques où des investisseurs privés entendent maximiser leur return en termes de dividendes et accroissement de valeur des actions, notamment via le levier fiscal de la déduction d'intérêts. Dès lors que dans le modèle bruxellois de gestion du cycle de l'eau, le postulat d'une absence de rémunération des actionnaires a été posé par les acteurs politiques (principe de « l'eau paie l'eau »), il y a surtout lieu de minimiser le coût pour l'utilisateur final et ce de manière intergénérationnelle : maximiser la capacité d'auto-financement et de ce fait réduire le recours à l'emprunt – qui génère des charges d'intérêts qui viennent grever les coûts et sont répercutées sur les usagers – devrait dès lors être l'objectif premier de la détermination des tarifs, et non l'optimisation d'un niveau de gearing-cible.

Pour rappel Hydria dispose actuellement de près de 180 M€ de fonds propres. Le ratio de 55% proposé par Brugel suggère donc un endettement de 220 M€ pour notre société ; dans le même temps l'EBITDA va demeurer relativement stable autour de 16M€ le besoin en dettes pour atteindre le gearing ratio décrit comme idéal semble irréalisable : il mènerait à un niveau de dette financière nette sur EBITDA de l'ordre de 13,75x, alors que le plafond accepté par la BEI est actuellement posé à 8x et au niveau du DSCR, cela représenterait des charges en principal et intérêts de l'ordre de 18,7 M€ alors que l'EBITDA n'est actuellement que de 16 M€, soit un taux de couverture de 0,85x alors que la BEI exige à minima 1,09x et les banques commerciales en général minimum 1,15x.

Nous invitons donc Brugel à rediscuter de ce paramètre-cible (tant sa nature que son niveau cible) ainsi que des modalités dans le cadre des discussions pour la future méthodologie tarifaire.

2.3. Liste des indicateurs

Hydria ne formule aucune remarque sur ce document.

Nous restons à la disposition de Brugel pour toute demande complémentaires que vous jugerez nécessaire à la bonne compréhension de nos remarques.

Nous vous prions de croire, Monsieur Misselyn, en l'assurance de nos sentiments les meilleurs.

Thomas Leveleux

Directeur Administratif et Financier